

Dokumentnamn: Utbildningsförvaltningens rutin för pågående dödligt våld

Beslutad av:
Tomas Berndtsson
Förvaltningsdirektör

Gäller för:
Utbildningsförvaltningen

Diarienummer:
0175/25

**Datum och paragraf för
beslutet:**
2023-05-10

Dokumentsort:
Rutin

Giltighetstid:
Tillsvidare

Senast reviderad:
2025-04-16

Dokumentansvarig:
Funktionen för säkerhet
sakerhet@educ.goteborg.se

Bilagor:

[Bilagor]

Utbildningsförvaltningens rutin för pågående dödligt våld

Innehållsförteckning

Inledning	3
Syftet med denna rutin.....	3
Vem omfattas av rutinen	3
Koppling till andra styrande och stödjande dokument	3
Pågående dödligt våld	4
Tillvägagångssätt.....	5
Vad innebär inrymning och utrymning?	5
Inrymning	5
Utrymning.....	5
Hur agerar vi under pågående dödligt våld?	6
Fly	7
Sök skydd	7
Larma, ring 112 – vid väpnat våld eller hot och väpnat våld	7
Slåss	8
Händelser utanför eller i närheten av skolan/verksamheten	8
Polisens agerande vid PDV-händelser.....	9
När polisen kommer till platsen.....	9
Hur du ska agera när polisen anländer till platsen.....	9
Öka förmågan och minska konsekvenserna vid PDV.....	10
Mental förberedelse	10
Förberedelser i din skola/verksamhet	11
Utbildning och övning.....	11
Fysiskt skydd	12
Larmanordning och kommunikation inom skolan/verksamheten	12
Kriskommunikationsapplikation	13
Besökare i verksamheten	13
Obehöriga personer	13
Återsamlingsplats vid PDV.....	14
Bilaga 1	15
Handlingsplan vid PDV	15

Inledning

Syftet med denna rutin

Syftet med denna rutin är att stärka förvaltningens beredskapsförmåga genom att ge utbildningsförvaltningens verksamheter förutsättningar att hantera händelser relaterade till pågående dödligt våld (PDV).

Vem omfattas av rutinen

Denna rutin gäller tills vidare för samtliga verksamheter inom utbildningsförvaltningen.

Koppling till andra styrande och stödjande dokument

- Göteborgs Stads Säkerhetspolicy
- Göteborgs Stads Riktlinjer för hantering av säkerhetsrisker
- Göteborgs Stads rutin för polisanmälan vid hot och våld i tjänsten
- Mall för lokal krisledningsplan
- Utbildningsförvaltningens rutin och vägledning för hantering av misstänkta brott i skolan
- Utbildningsförvaltningens kriskommunikationsplan

Pågående dödligt våld

Pågående dödligt våld (PDV) är bland det allvarligaste som kan ske på en skola.

Med pågående dödligt våld, PDV, beroende på gärningspersonens motiv och utfallet av den brottsliga gärningen/gärningarna, kan det tillkomma ytterligare brottsrubriceringar till skillnad mot vanligt hot och våld.

Pågående dödligt våld (PDV) är när en eller flera gärningspersoner attackerar en plats eller byggnad med syfte att skada och/eller döda så många som möjligt. Nationella och internationella erfarenheter visar att en PDV-händelse kan kännetecknas av följande delar:

- Småskaligt, en till två gärningspersoner med enkla medel.
- Storskaligt, en till flera gärningspersoner med skjutvapen.
- Storskaliga händelser kan följas av flera koordinerade attacker.
- Gärningspersonerna är oftast villiga att offra sina liv.
- Riktat mot företrädare för staten eller allmänheten.
- I de flesta fall är våldshandlingarna över på 15 minuter.
- Många svårt skadade.
- En till flera döda

En PDV-gärningsperson är en person som aktivt försöker tillfoga skada på andra i ett begränsat område där det finns många människor på samma plats, så som centrala platser, samlingar eller evenemang. En sådan miljö kallas target rich environment (en miljö med många mål). Det finns inte alltid ett förutbestämt mönster i gärningspersonens val av offer. Gärningspersonen har ofta en extremistisk åskådning, vilket betyder att offer kan väljas ut utifrån ett bestämt kriterium, till exempel etnicitet. I många fall är gärningspersonen även villig att offra sitt liv i samband med attacken.²

¹ Vägledning – samverkan vid pågående dödligt våld i publik miljö, MSB 2018

² PDV – Pågående dödligt våld - En handledning, Ale kommun 2021-03-31

Tillvägagångssätt

Vid pågående hot och dödligt våld kan olika strategier tillämpas beroende på omständigheterna. Sådana omständigheter kan vara tidsfaktorn, lokalernas utformning mm.

Utrymning, inrymning och utestängning kan tillämpas vid våldssituationer och direkta hot. Det går aldrig att planera i detalj hur skolan ska agera då ett hot eller en våldssituation inte är den andra lik.

Vad innebär inrymning och utrymning?

Inrymning

Inrymning innebär att elever och medarbetare stänger in sig i klassrum eller andra utrymmen om gärningspersonen befinner sig inne i byggnaden.

Genom att låsa dörren och/eller barrikadera den blir det svårare för en gärningsperson att komma in. Det är också en fördel om det går att gömma sig, att vara tyst och om möjligt täcka för eventuella fönster. Inrymning är ingen garanti för säkerhet, men bidrar ofta till att förhindra att människor kommer till skada. En avgörande faktor för hur inrymning fungerar är skollokalernas utformning.

Eftersom varje skola/verksamhet har unika lokaler är det viktigt att ha funderat över den enskilda skolans/verksamhetens utformning och hur en inrymning skulle kunna fungera i skolan/verksamheten.

Om elever och medarbetare redan befinner sig utomhus, ska de inte springa in i lokalerna igen. Tillämpa då utrymning.

Utrymning

Utrymning innebär att elever och medarbetare lämnar skolan/verksamheten för att söka skydd. Utrymning kan vara en lämplig metod när verksamhetens byggnad av någon anledning inte ger bästa skyddet, exempelvis på grund av hur lokalerna är utformade. Då kan det vara bättre att ta sig ut och söka skydd.

Utrymning bygger på bedömningen att gärningspersonen inte upptäcker de elever och medarbetare som flyr bort från lokalerna. Utrymning kan också vara den lämpligaste åtgärden om gärningspersonen använder sprängämnen.

Utrymning kan även vara den bästa metoden om elever och medarbetare redan befinner sig på gården eller i trapphus på väg in i lokalen. Om väpnat våld ~~da~~ sker inne i lokalen kan det vara bättre att fly bort från området och faran.

Vid utrymning på grund av pågående dödligt våld är den primära målsättningen att ta sig så långt bort från faran som möjligt och undkomma den farliga situationen.

Förutbestämda återsamlingsplatser ska inte användas i dessa situationer. Samling och krishantering sker i ett senare skede när det är säkert att göra så.

Det ena utesluter dock inte det andra, både utrymning och inrymning kan bli aktuellt utifrån rådande omständigheter.

Utestängning

Ytterligare en metod som kan användas under vissa omständigheter är att stänga ute gärningspersoner, en så kallad Lockdown. När det väpnade våldet pågår utanför verksamheten, till exempel på skolgården, kan det vara effektivt att stänga/låsa dörrar till skolan/verksamheten, hålla elever och medarbetare inomhus medan gärningspersonerna utestängs.

I skolor/verksamheter med flera byggnader kan det också vara möjligt att inte bara låsa klassrum utan också försöka barrikadera ingångarna så att våldet inte sprider sig till fler skolbyggnader.

Låsning av skolans/verksamhetens lokaler under verksamhetstid får inte hindra utrymningssäkerheten d.v.s. nödbeslag inifrån ska överbrygga låsfunktionerna.

Utestängning ska tillämpas med stor försiktighet. Det finns risk att elever/medarbetare som söker skydd stängs ute. Det är även svårt att garantera att gärningspersonen är utanför och inte redan kommit in samt att det kan finnas mer än en gärningsperson.

Hur agerar vi under pågående dödligt våld?

Avsnittet beskriver hur medarbetare och elever rekommenderas agera under en PDV-händelse. Inför nedanstående avsnitt är det viktigt att ha i åtanke att varje situation av väpnat våld i skolan eller inom andra verksamheter är unik.

Åtgärder som i en situation kan bidra till att skydda elever och medarbetare kanske inte alls fungerar i en annan.

Väpnat våld kan ske mycket snabbt och vara över lika snabbt.

Fly – Sök skydd - Larma - Slåss

Målet ska alltid vara att komma undan PDV-händelsen. Kom ihåg att människor ofta följer den som har någon form av ledande position i en pressad situation. Vid en PDV-händelse rekommenderas medarbetare och elever agera utifrån fyra principer som är baserade på erfarenheter från tidigare PDV-händelser: fly, sök skydd, larma och slåss. I en PDV-situation behöver man fatta ett beslut om den bästa åtgärden: att fly (utrymma), sök skydd, larma eller, i värsta fall, slåss (försvara sig). Målet är i första hand att undkomma faran. Om varken fly eller söka skydd är möjlig kan självförsvar vara den enda utvägen.

Beroende på situationen kan ordningen variera – och det ena utesluter dock inte det andra, både utrymning och inrymning kan bli aktuellt utifrån rådande omständigheter.

Varje situation är unik, och därför krävs en individuell bedömning för att agera på bästa sätt.

Fly

Om det finns en säker flyktväg, försök att fly.

Tänk på följande:

- Ha kunskap om dina närmsta utrymningsvägar ut från byggnaden och området
- Bedöm situationen, till exempel varifrån hotet kommer, och försök ta dig bort från gärningspersonen/faran
- Lämna platsen och försök få med dig så många elever, medarbetare och ev. besökare som möjligt, lämna dock platsen även om andra inte följer med dig
- Lagg inte tid på att samla ihop personliga värdesaker, lämna dessa
- Hjälp andra att fly, om det är möjligt och inte innebär fara för dig själv
- Hindra andra från att gå in i/mot händelsen
- Håll alltid dina händer synliga så att polisen ser att du inte är beväpnad
- Följ alltid polisens instruktioner
- Flytta inte skadade människor eftersom det kan förvärra skadan
- Ring 112 så fort du är på en säker plats

Sök skydd

- Sök närmaste möjlighet till skydd, exempelvis låsbart klassrum
- Försök få med dig så många elever och medarbetare som möjligt till gömstället
- Försök välja ett gömställe där du kan fly åt ett annat håll
- Lås och barrikadera dörren om den öppnas mot ditt håll. Barrikadera från dörr till vägg eller annan stark punkt i lokalen. Använd tunga möbler som bord, hyllor, soffor
- Täck för fönstren och invändiga glaspartier så att gärningspersonen inte kan se in
- Placera dig så säkert som möjligt: - i säkra hörn, - i lågt läge, - bakom stora, robusta möbler, - håll dig borta från dörren, - släck alla lampor
- Var tyst och sätt din mobiltelefon på ljudlöst, uppmanna de i din närhet att göra detsamma
- Riskera inte att röja ert gömställe genom att titta fram eller öppna dörrar för att ta reda på vad som händer
- Var uppmärksam om brandlarmet går igång samtidigt som pågående PDV-händelse (detta kan vara ett sätt för gärningspersonen att få ut er från gömstället)
- Invänta polis

Larma, ring 112 – vid väpnat våld eller hot och väpnat våld

Vid väpnat våld i skolan/verksamheten ska du ringa 112 för att larma. Ju tydligare och mer detaljerad information polisen kan få, desto större är möjligheten att de kan genomföra en effektiv insats. SOS Alarm skickar hjälp medan samtalet pågår. Även vid hot om väpnat våld i skolan/verksamheten är det viktigt att ringa 112. Det kan handla om hot som förmedlats skriftligt, på internet eller som framförts till någon elev eller någon anställd vid skolan/verksamheten.

Ett första steg i samtalet med polisen är att bedöma allvaret i hotet.

Frågor som larmoperatören kan ställa till den som ringer 112:

- Var gärningspersonen befinner sig
- Hur många gärningspersoner det handlar om
- Berätta hur gärningspersonen ser ut
- Hur många vapen har gärningspersonen och hur vapnen ser ut
- Hur många potentiella offer det finns på platsen

Slåss

Om det inte går att fly eller söka skydd kan en sista utväg vara att attackera gärningspersonen, i enlighet med nödvärnsrätten. Att använda våld som självförsvar är den absolut sista utvägen vid en PDV-händelse. Genom att förbereda sig, beväpna sig och överraska gärningspersonen ökar chansen att oskadliggöra denna, dock är det förenat med stor fara.

- Förbered dig på att attackera gärningspersonen
- Använd improviserade vapen och kasta saker
- Skrik högt
- Håll inte tillbaka, utan agera fullt ut och med full kraft
- Försök kontrollera gärningspersonens armar och ben. Få omkull gärningspersonen ner på marken
- Försök vara flera personer som angriper gärningspersonen

Händelser utanför eller i närheten av skolan/verksamheten

En ytterligare metod som kan användas under vissa omständigheter är att stänga ute gärningspersoner. När det väpnade våldet pågår på skolgården eller i närliggande verksamheter kan det vara effektivt att använda sig av utestängning/lockdown och då stänga/låsa dörrar till skolan/verksamheten, hålla elever och medarbetare inomhus medan gärningspersonerna utestängs.

I skolor/verksamheter med flera byggnader kan det också vara möjligt att inte bara låsa klassrum utan också försöka barrikadera ingångarna så att våldet inte sprider sig till fler skolbyggnader.

Åtgärderna är desamma som vid inrymning. Låsning av skolans/verksamhetens lokaler under verksamhetstid får inte hindra utrymningssäkerheten d.v.s. nödbeslag inifrån ska överbygga låsfunktionerna.

Utestängning ska tillämpas med stor försiktighet. Det finns risk att elever stängs ute som söker skydd. Det är även svårt att garantera att gärningspersonen är utanför och inte redan kommit in.

Polisens agerande vid PDV-händelser

Polisens agerande under en PDV-händelse kan skilja sig från det vi är vana vid. Bland annat har de intränade metoder för väpnat våld och kommer agera efter generella taktiska principer, samt utifrån vilken information de har och vilka polisiära resurser som finns tillgängliga initialt.

Polisens insatser kommer med största sannolikhet ske enligt följande prioriteringsordning:

1. Avbryta det pågående dödliga våldet genom att stoppa gärningspersonen. Polisen kommer röra sig direkt mot den plats där de fått information om att händelsen pågår
2. Skydda elever, medarbetare och andra aktörer på platsen
3. Rädda liv

Det är viktigt att följa polisernas anvisningar vilket kan innebära att vård av skadade temporärt kan få stå tillbaka till dess att polisen fått kontroll över gärningspersonen. Sjukvårdspersonal, vilka larmats samtidigt som polisen, kommer påbörja sjukvård för skadade personer. Sjukvårdsinsatsen kan dock dröja tills platsen är säker.

Det är troligt att situationen kommer att vara kaotisk, även för ingripande poliser. Kom ihåg att det kan vara svårt för polisen att se skillnad på gärningsperson och offer. Se till att hålla era händer synliga så att det syns att ni inte är beväpnade.

När polisen kommer till platsen

- Polis som anländer först till plats kommer att gå in i händelsen. Fler poliser kommer att ansluta över tid. Det betyder att du, och platsen där du befinner dig, kan bli kontrollerad av flera poliser innan situationen är under kontroll
- Polisen kan ha normal uniform eller förstärkningsutrustning
- Polisen kan vara beväpnad med vanliga pistoler, automatvapen eller andra förstärkningsvapen
- Polisen kan skrika kommandon samt knuffa ner medarbetare och elever på golvet för deras egen säkerhet. Polisens anvisningar och kommandon ska alltid följas.

Hur du ska agera när polisen anländer till platsen

- Håll dig lugna och följ polisens instruktioner
- Lägg ner allt du har i händerna på golvet (till exempel jacka, väska etc.)
- Håll din händer synliga hela tiden
- Håll händerna högt upp och spreta med fingrarna
- Undvik att göra hastiga rörelser mot polisen
- Spring ut/ta dig bort mot det hållet polisen kommer ifrån. Håll händerna synliga hela tiden eftersom du kan möta andra poliser på vägen ut/bort från platsen
- Räkna in alla elever och medarbetare – som är kvar på platsen.

- Kontakta anhöriga till elever och medarbetare

Nyhetsmedier är ofta snabbt på plats, tänk på att skydda chockade elever och medarbetare från att bli intervjuade.

Öka förmågan och minska konsekvenserna vid PDV

Mental förberedelse

En framgångsfaktor vid PDV-händelser är att medarbetare är mentalt förberedda på vad som kan hända. Detta kan uppnås genom att vi planerar, utbildar och övar.

I sin allra enklaste form handlar mental förberedelse om att tänka sig in i situationer som du kan komma att hamna i. Ett sätt är att ställa sig frågor och resonera om tänkbara utfall och åtgärder. Detta kan med fördel göras genom att i grupp sätta sig ned, till exempel i sitt arbetslag eller med dina närmsta arbetskamrater och ledningsgrupp under APT, och resonera utifrån olika scenarier kring händelser som ni ser ett behov av att förbereda er inför.

Dessa resonemang kommer säkerligen bidra till identifieringen av både förmågor och utmaningar. Men resonemangen bör också innehålla mer kritiska frågor som bidrar till identifieringen av omedvetna utmaningar. Syftet är att skaffa sig en mental erfarenhet, att ha tänkt sig in i situationen, ha varit där mentalt utan att ha utsatts för händelsen.

När väpnat våld inträffar i skolan/verksamheten är det nödvändigt att agera direkt. Det finns i regel inte tid att rådgöra med någon annan om vad man bör göra. Därför är det viktigt att alla medarbetare, lärare och skollädares men även måltid, lokalvård och vaktmästeri, är mentalt förberedda.

Exempel på frågor att diskutera i verksamheten och enskilt:

- Vilka särskilda utmaningar innebär den aktuella situationen?
- Vilka handlingsalternativ finns?
 - Vilka utrymningsvägar finns?
 - Finns det individer med särskilda behov?
 - Vad finns det för objekt att använda som skydd (ex för att barrikadera dörrar eller självförsvar)
- Vilka känslomässiga ytringar kan vi möta på skadeområdet och kan vi bemöta detta?
- Vilka kunskaper och färdigheter har jag för att hantera den aktuella situationen?
- Vilka kunskaper och färdigheter saknar jag och vad kan jag i så fall göra åt det?
- Vilka risker kan jag ställas inför?
- Vilka förväntningar och krav finns på mig, från arbetsgivaren, från omgivningen, från mig själv?
- Vilka risker är jag beredd att ta?

- Vilka konsekvenser kan det få och vad innebär det för mig och mina kollegor?
- Kan jag påverka dessa konsekvenser i förväg?
- Hur omhändertar vi externa besökare (t.ex. vikarier, praktikanter, leverantörer) som saknar kunskap om våra PDV-rutiner?

Förberedelser i din skola/verksamhet

Det är viktigt att ha god lokalkännedom vid dessa händelser.

Det är alltid viktigt att du som individ fattar snabba beslut och agerar utifrån vad du kan se och höra precis där du är. Det enda som du behöver komma ihåg är att du ska försöka att ta dig bort från faran.

Undersök i förväg möjliga flyktvägar och gömställen i lokaler där du brukar befinna dig.

Den interna organisationen och rutinerna måste vara väl kända och övade. Dessutom ska samarbetet med andra aktörer som polis, räddningstjänst och ambulans vara samordnat.

Om vi tillsammans har tänkt igenom flera olika scenarier och skapat oss mental förberedelse, har vi större möjligheter att hantera situationen.

Utbildning och övning

Utbildning och övning är en förutsättning för att kunna skapa en mental förberedelse. En utbildnings- och övningsplan ska tas fram och läggas som bilaga till mall för lokal krisledningsplan.

Utbildningsförvaltningen har ett digitalt utbildningsmaterial i pågående dödligt våld som alla medarbetare inom utbildningsförvaltningen ska gå igenom i samband med nyanställning. En uppföljning av pågående dödligt vålds-utbildning ska ske minst var tredje år, antingen genom repetition av det digitala utbildningsmaterialet, som finns i [utbildningsportalen](#), eller utbildning genom upphandlad leverantör.

Till det digitala materialet finns ett övningsmaterial på Digitala Navet, [Praktiska övningar i PDV](#), som chefer ska gå igenom och öva med sina medarbetare minst 1 gång per år i samband med exempelvis APT.

Öva med fördel tillsammans med all personal på skolorna i olika grupperingar, stora som små.

Exempel på praktiska övningar i korthet:

- Öva på utrymning, inrymning och utestängning
- Öva på att gömma sig i er skola/byggnad
- Öva på att barrikadera dörrar
- Öva/tänk igenom hur man ska agera aggressivt mot en gärningsperson
- Öva/tänk igenom hur man ska agera när polisen anländer till platsen

Elever ska få information och övning som är anpassad efter deras ålder och mognad. En lämplig övning kan vara att gemensamt titta på Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) film [Fly - Sök skydd - Larma för skolan](#) och därefter genomföra en

gemensam diskussion med eleverna för att reflektera över innehållet och de åtgärder som bör vidtas i olika situationer.

Det ska finnas tillräckligt med medarbetare utifrån verksamhetens behov som kan första hjälpen samt hjärt- och lungräddning (HLR). Saknas det kompetens behöver ett par medarbetare genomföra grundläggande utbildning. Rekommendation är att alla medarbetare får grundläggande utbildning i HLR och första hjälpen.

Fysiskt skydd

Hur arbetsplatsen, skolan och skolgården är utformade samt vilken typ av skalskydd som finns på plats påverkar gärningspersonens förmåga att ta sig in samt röra sig i våra lokaler. Vi ska försvåra så mycket som möjligt för obehöriga att ta sig in. En bra utgångspunkt är att kartlägga hur det ser ut i er verksamhet utifrån följande:

- vilka entrédörrar som nödvändigtvis inte behöver vara öppna och som kan låsas (OBS! utrymningsförmågan vid brand eller andra händelser får aldrig hindras).
- vilken möjlighet ni har att förhindra insyn på arbetsplatsen/skolan/lektionssalar både utifrån samt via glaspartier inne i lokalerna.
- om det finns möjlighet att låsa klassrum, personalrum, kontor etc.
- finns det tekniska system för larmning i skolan/verksamheten? (exempelvis högtalarsystem)

Larmanordning och kommunikation inom skolan/verksamheten

Möjligheten att larma och kommunicera med medarbetare och elever under en PDV-händelse ser olika ut i våra skolor och verksamheter.

Tekniska hjälpmedel för att larma kollegor kan bland annat vara via högtalare, bildskärmar, mejl, sms, telefonsamtal eller via mobilapplikation.

I vissa av utbildningsförvaltningens verksamheter finns internt kommunikationssystem för att nå ut till berörda. Det kan exempelvis vara sms-grupper eller en kriskommunikationsapplikationslösning.

Om brandlarm används som utrymningssignal så skall alltid 112 ringas och informeras om händelsen.

Vissa skolor har även så kallad polislarm, dvs ett överfallslarm som efter påkallad knapptryck skapar en prioritering etta utryckning hos Polisen.

Skolan/verksamheten behöver kartlägga om det finns befintliga tekniska system som kan användas för larmning. Saknas det kommunikationsutrustning behövs lokala rutiner tas fram, exempelvis sms/mejl-listor eller inköp av mobilapplikation.

Kriskommunikationsapplikation

En kriskommunikationsapplikation kan köpas in av verksamheterna enligt upphandlat avtal. Varje skola och verksamhet ska genomföra en behovsanalys för att identifiera sina förutsättningar och sitt lokala behov.

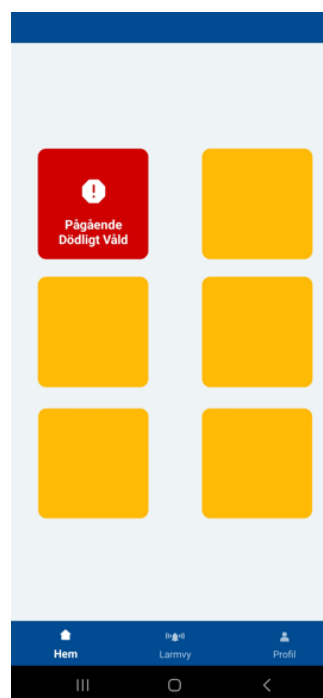
Alla skolor och verksamheter som väljer att införskaffa appen ska ha en larmknapp för pågående dödligt våld i kriskommunikationsapplikationen som går till alla medarbetare i verksamheten.

Larmknappen för pågående dödligt våld ska vara röd och högst upp till vänster och tydligt skiljas från övriga knappar.

Vid aktivering av PDV-knappen ska när situationen medger, kompletterande fritext läggas till för att ge mottagarna mer information om situationen.

Använd inte applikationen för att uppmana till specifika åtgärder eller handlingar under PDV, såsom inrymning eller utrymning. Varje situation är unik och händelseförloppet i PDV kan förändras snabbt. Information som delas kan vara inaktuell från en sekund till en annan. Var och en ska efter eget huvud ta egna beslut, vad som är bäst utifrån situationen och platsen de befinner sig i, och agera därefter.

Kriskommunikationsapplikationen behöver regelbundet underhåll, inklusive registervård samt övning.

PDV-knappen ska vara röd, högst upp till vänster och tydligt skiljas från övriga knappar man har.

Besökare i verksamheten

Medarbetare som tillfälligt ansvarar för externa besökare eller andra personer inom verksamhetens lokaler bör, i den mån det är möjligt, verka för att dessa personer får kännedom om verksamhetens rutin för PDV. Informationen kan förmedlas genom att hänvisa till uppsatt informationsmaterial, *Handlingsplan i händelse av väpnat våld*, som finns tillgängligt i skolans/verksamhetens lokaler.

Obehöriga personer

Om främmande, okända personer vistas runt verksamhetslokaler, skola eller fritidshem eller närmar sig eleverna, ska du fråga efter namn och ärende. Detta gäller även större barn samt ungdomar. Skola och fritidshem är inga allmänna platser. Medarbetare har rätt att avvisa obehöriga som vistas i skolans lokaler eller område. För att trygga elevernas säkerhet ska polis tillkallas om inte avvisningen respekteras.

Återsamlingsplats vid PDV

Vid utrymning på grund av pågående dödligt våld är den primära målsättningen att ta sig så långt bort från faran som möjligt och undkomma den farliga situationen.

Förutbestämda återsamlingsplatser ska inte användas i dessa situationer, samling och krishantering sker i ett senare skede när det är säkert att göra så.

Handlingsplan vid PDV

Handlingsplan i händelse av väpnat våld

FLY

- ☐ Lämna platsen
- ☐ Sätt dig i säkerhet
- ☐ Notera nödutgångar

SÖK SKYDD

- ☐ Sök upp en säker plats
- ☐ Var uppmärksam
- ☐ Stå av ljudet på telefonen
- ☐ Ring inte i onödan

LARMA

- ☐ Ring 112 så fort du kan
- ☐ Berätta om platsen, vad som hämt, om gärningspersonerna, när du senast såg dem, vilka vapen de har

Ordningen kan variera beroende på situation – och det ena utesluter dock inte det andra. Varje situation är unik, och därför krävs en individuell bedömning för att agera på bästa sätt.

ATT SÖKA SKYDD

Lås alla dörrar
Lås dörrarna för att förhindra att gärningspersonen rör sig fritt i lokalerna

Förhindra insyn
Dra för gardiner och täck för fönster för att förhindra att gärningspersonen ser in i rummet

Blockera dörrar
Blockera dörrar med tillgängligt material, till exempel möbler, för att förhindra att gärningspersonen kommer in i rummet

Var tyst
Undvik att åstadkomma ljud, sätt mobiltelefon på tyst läge

Placera dig på ett säkert ställe
Minska gärningspersonens möjligheter att skada dig genom att placera dig säkert:

- i säkra hön
- i lågt läge
- bakom robusta möbler
- håll dig borta från dörren
- släck alla lampor

NÄR POLISEN KOMMER TILL PLATSEN

Se till att du inte kan misstas för att vara gärningsperson. Håll därför inget i händerna.
Följ polisens anvisningar!